

Wymagania edukacyjne. Historia. Zakres podstawowy. Klasa 4. Nowa edycja

Tematy 1.–22.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Polska w latach II wojny światowej					
1. Polacy pod niemiecką i sowiecką okupacją	Uczeń: • pokazuje na mapie linię podziału państwa polskiego między okupantów oraz podziały ziem okupowanych przez III Rzeszę i ZSRS; • wymienia przykłady polityki władz niemieckich wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych; • przedstawia przeprowadzone na ziemiach okupowanych przez ZSRS zmiany administracyjne; • wymienia przykładowe represje wobec Polaków pod okupacją sowiecką; • wyjaśnia, co to była zbrodnia katyńska.	Uczeń: • podaje przykłady eksterminacji elit polskich na ziemiach okupowanych przez Niemców; • charakteryzuje postawy Polaków wobec ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej; • przedstawia sposób, w jaki doszło do włączenia Kresów Wschodnich do republik sowieckich; • przedstawia losy polskich oficerów wziętych do niewoli sowieckiej; • przedstawia schemat deportacji Polaków z Kresów Wschodnich.	Uczeń: • przedstawia cele polityki władz niemieckich wobec Polaków w Generalnym Gubernatorstwie; • wyjaśnia, co wpływało na postawy Polaków wobec Żydów w czasie II wojny światowej; • wyjaśnia, co to była granatowa policja; • przedstawia konsekwencje zmian administracyjnych przeprowadzonych na ziemiach polskich pod okupacją sowiecką; • charakteryzuje politykę władz sowieckich wobec obywateli polskich na ziemiach okupowanych.	Uczeń: • przedstawia cele polityki władz niemieckich wobec Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy; • wyjaśnia przyczyny różnic w polityce Niemiec wobec obywateli polskich na ziemiach okupowanych; • wyjaśnia, co oznaczało przyjęcie volkslisty i jak traktowano Polaków, którzy się na niej znaleźli na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie;	Uczeń: • na wybranym przykładzie przedstawia losy powstańców śląskich i ich rodzin w czasie II wojny światowej, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • przedstawia losy przykładowych komunistów polskich lub Polaków sympatyzujących z komunizmem, którzy na początku wojny znaleźli się na terenach okupowanych przez ZSRS.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				- wyjaśnia, dlaczego na początku władze sowieckie inaczej traktowały ludność białoruską i ukraińską niż polską i na czym to polegało; - przedstawia sytuację Polaków na Wileńszczyźnie.	
2. Władze polskie na uchodźstwie	Uczeń: - wymienia osoby pełniące funkcje państwowe na uchodźstwie; - wymienia postanowienia układu Sikorski–Majski; - wyjaśnia, co spowodowało zerwanie stosunków z ZSRS; - wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy z udziałem polskich oddziałów; - przedstawia rolę polskich lotników w bitwie o Anglię - wymienia armię polską, która powstała w	Uczeń: - wyjaśnia, co to była Rada Narodowa RP - wymienia cele działań rządu polskiego na uchodźstwie; - przedstawia przykładowe wydarzenia, które wpłynęły na relacje polsko-sowieckie w czasie II wojny światowej; - przedstawia działalność Jana Karskiego; - przedstawia proces kształtowania się Polskich Sił Zbrojnych;	Uczeń: - przedstawia okoliczności powstania polskich władz na uchodźstwie; - charakteryzuje stosunki władz londyńskich z ZSRS; - przedstawia działania polskich władz na uchodźstwie podjęte w obronie ludności żydowskiej; - wymienia przykładowe miejsca tworzenia polskich oddziałów i wyjaśnia, dlaczego właśnie tam one powstawały; - przedstawia rolę polskich okrętów w	Uczeń: - wyjaśnia, co wpływało na relacje polsko-radzieckie w czasie II wojny światowej; - wyjaśnia, co wpływało na pozycję międzynarodową władz polskich na uchodźstwie; - ocenia, które cele udało się zrealizować władzom polskim na uchodźstwie; - wyjaśnia okoliczności tworzenia Armii Andersa w ZSRS; - przedstawia szlak bojowy wybranych oddziałów polskich;	Uczeń: - przedstawia losy Prezydenta Ignacego Mościckiego, ministra spraw zagranicznych Józefa Becka i marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego po internowaniu w Rumunii, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; - na podstawie informacji z podręcznika i innych źródeł przedstawia stosunek mieszkańców miast europejskich do oddziałów PSZ.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	Związku Sowieckim (armia Andersa).	- przedstawia okoliczności tworzenia Armii Andersa w ZSRS; - przedstawia znaczenie wybranych bitew, w których brały udział oddziały polskie.	czasie II wojny światowej; przedstawia znaczenie bitew i rolę, jaką odegrały w nich oddziały polskie.	ocenia wkład polskich oddziałów w działania wojenne II wojny światowej.	
3. Polskie Państwo Podziemne	Uczeń: - wymienia organy wojskowe i cywilne Polskiego Państwa Podziemnego; - wymienia Komendantów Głównych AK; - wymienia przykładowe działania pionu wojskowego Polskiego Państwa Podziemnego; - wymienia przykładowe działania pionu cywilnego Polskiego Państwa Podziemnego.	Uczeń: - przedstawia proces formowania się struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; - przedstawia działalność małego sabotażu; - wymienia Delegatów Rządu na Kraj; - wymienia przykładowe oddziały zbrojne tworzone przez partie polityczne.	Uczeń: - przedstawia działalność pionu wojskowego Polskiego Państwa Podziemnego; - przedstawia działalność pionu cywilnego Polskiego Państwa Podziemnego; - charakteryzuje powstanie w getcie warszawskim.	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego dochodziło do zmian w strukturach wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; - ocenia, jakie znaczenie miała działalność Polskiego Państwa Podziemnego dla Polaków pod okupacją; - wyjaśnia okoliczności tworzenia Armii Berlinga w ZSRS i przedstawia jej szlak bojowy; - ocenia wkład polskich oddziałów w działania wojenne II wojny światowej.	Uczeń: - przedstawia, jak wyglądała współpraca między organizacjami żydowskimi a Polskim Państwem Podziemnym; - wskazuje, kiedy w przeszłości Polacy stworzyli podobne struktury organizacyjne.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
4. Sytuacja Polski i Polaków w przełomowym okresie wojny	Uczeń: - wymienia polskie organizacje komunistyczne powstałe na ziemiach polskich i w ZSRS; - przedstawia program polskich komunistów; - wyjaśnia, co to była zbrodnia wołyńska; - wymienia armię polską, która powstała w Związku Sowieckim (armia Berlinga).	Uczeń: - przedstawia relacje polsko-ukraińskie przed i w czasie II wojny światowej; - wyjaśnia podłoże zbrodni wołyńskiej; - wymienia postanowienia <i>Manifestu</i> PKWN - przedstawia okoliczności tworzenia Armii Berlinga w ZSRS; - przedstawia znaczenie wybranych bitew, w których brały udział oddziały polskie.	Uczeń: - przedstawia cele powstania polskich organizacji komunistycznych na ziemiach polskich i w ZSRS; - przedstawia proces kształtowania się władz komunistycznych na ziemiach polskich; - charakteryzuje działalność polskich komunistów - przedstawia znaczenie bitew i rolę, jaką odegrały w nich oddziały polskie.	Uczeń: - przedstawia okoliczności powstania polskich organizacji komunistycznych na ziemiach polskich i w ZSRS; - przedstawia sytuację Polaków na Kresach po 1941 r.; - wyjaśnia różnice między programami polskich komunistów i Rady Jedności Narodowej.	Uczeń: ocenia, jak decyzje podejmowane na konferencjach w Teheranie i Jaltie wpływały na pozycję władz londyńskich i komunistycznych ośrodków władzy na ziemiach polskich
5. Akcja „Burza”. Powstanie warszawskie	Uczeń: - wymienia założenia akcji „Burza”; - wymienia przykładowe przyczyny wybuchu powstania warszawskiego; - wymienia przykładowe wydarzenia z powstania warszawskiego;	Uczeń: - wymienia przykładowe działania podjęte w ramach akcji „Burza”; - przedstawia przebieg powstania warszawskiego; - przedstawia stosunek wojsk niemieckich i wspierających je jednostek do	Uczeń: - przedstawia okoliczności wybuchu powstania warszawskiego; - charakteryzuje stosunek ludności cywilnej do walk powstańczych w Warszawie; - przedstawia stosunek aliantów do powstania warszawskiego.	Uczeń: - ocenia szanse realizacji założeń akcji „Burza”; - wyjaśnia, co wpływało na stosunek ludności cywilnej do powstania warszawskiego; - wyjaśnia, co wpływało na stosunek aliantów do powstania warszawskiego;	Uczeń: ocenia zasadność wybuchu powstania warszawskiego, przedstawiając argumenty zwolenników i przeciwników jego wybuchu.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowe skutki powstania warszawskiego.	- powstańców i ludności cywilnej Warszawy; - wymienia dowódcę powstania warszawskiego.		przedstawia bilans powstania warszawskiego.	
II. Zimna wojna. Świat w latach 1945–1989					
6. Skutki II wojny światowej. Początki zimnej wojny	Uczeń: - pokazuje na mapie zmiany polityczne, które nastąpiły w wyniku II wojny światowej; - wymienia cele działalności Organizacji Narodów Zjednoczonych; - wymienia organy ONZ; - wyjaśnia, jakie treści zawiera <i>Powszechna Deklaracja Praw Człowieka</i>; - wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, żelazna kurtyna, NATO, Układ Warszawski; - przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich po II wojnie światowej.	Uczeń: - wymienia przykładowe skutki II wojny światowej w różnych dziedzinach życia; - wyjaśnia, jakie treści zawiera <i>Karta Narodów Zjednoczonych</i>; - wymienia przykładowe uprawnienia organów ONZ; - wymienia przykładowe organizacje afiliowane i współpracujące z ONZ; - przedstawia proces przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej na wybranych przykładach;	Uczeń: - przedstawia straty gospodarczo-społeczne spowodowane II wojną światową; - wymienia przyczyny i wskazuje kierunki migracji ludności po II wojnie światowej; - wyjaśnia częściowo, co wpłynęło na polityczny układ sił na mapie Europy po II wojnie światowej; - wyjaśnia pojęcia: doktryna Trumana i plan Marshalla; - przedstawia okoliczności powstania Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO) i Układu Warszawskiego; - porównuje proces przejmowania władzy	Uczeń: - wyjaśnia, jak doszło do powstania dwóch państw chińskich; - przedstawia wpływ II wojny światowej na sztukę; - wyjaśnia w pełni, co wpłynęło na polityczny układ sił na mapie Europy po II wojnie światowej; - wyjaśnia specyficzną sytuację Jugosławii wśród państw komunistycznych; - porównuje proces przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej; - wyjaśnia, w jaki sposób starano się	Uczeń: - przedstawia różne reakcje artystów, inne niż w podręczniku, na doświadczenia II wojny światowej; - wymienia przykładowe misje pokojowe ONZ, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; - wyjaśnia, na czym polegała taktyka salami, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		wyjaśnia, jaką rolę miały odgrywać NATO i Układ Warszawski.	przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej na wybranych przykładach; wymienia przyczyny i skutki wojny koreańskiej.	ograniczyć wpływy komunistyczne w Europie Zachodniej i Południowej.	
7. Europa Środkowa pod wpływem ZSRS	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w krajach bloku wschodniego po śmierci Józefa Stalina (Węgry, Czechosłowacja); - przedstawia reakcję władz ZSRS na wystąpienia społeczeństw w Czechosłowacji i na Węgrzech.	Uczeń: - charakteryzuje proces destalinizacji w ZSRS i krajach bloku wschodniego; - wyjaśnia, na czym polegała doktryna Breżniewa; - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w NRD oraz reakcję na nie władz ZSRS.	Uczeń: - charakteryzuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina: wydarzenia w NRD, powstanie węgierskie i Praską Wiosnę; - porównuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina; - wskazuje różnice w reakcji państw i społeczeństw bloku wschodniego na wystąpienia w NRD, Czechosłowacji i na Węgrzech.	Uczeń: - przedstawia politykę zagraniczną Nikity Chruszczowa; - ocenia szanse przeprowadzenia liberalnych reform w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina.	Uczeń: przedstawia, w jaki sposób pamięć o wystąpieniach społecznych została uczczona w przestrzeni publicznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
8. Dekolonizacja w Azji i Afryce. Konflikty na Bliskim Wschodzie	Uczeń: - przedstawia zmiany na mapie świata powstałe w wyniku procesu dekolonizacji po II wojnie światowej; - wymienia przykładowe skutki procesu dekolonizacji; - przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael w Palestynie; - pokazuje na mapie tereny Izraela.	Uczeń: - wyjaśnia wpływ II wojny światowej na proces dekolonizacji; - przedstawia proces uzyskiwania niepodległości przez Indie; - wyjaśnia pojęcia: apartheid i neokolonializm; - pokazuje na mapie tereny sporne między Izraelem a państwami arabskimi; - przedstawia cele i charakteryzuje działalność Organizacji Wyzwolenia Palestyny.	Uczeń: - przedstawia i porównuje proces dekolonizacji przeprowadzany przez Wielką Brytanię i Francję; - charakteryzuje przemiany w Republice Południowej Afryki; - charakteryzuje stosunki Izraela z państwami arabskimi; - wymienia przyczyny i skutki kolejnych wojen Izraela z państwami arabskimi.	Uczeń: - przedstawia stosunek mocarstw i ONZ do procesu dekolonizacji; - przedstawia bilans procesu dekolonizacji; - przedstawia rolę islamu w życiu politycznym w państwach bliskowschodnich; - wymienia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie.	Uczeń: - przedstawia problemy związane z procesem dekolonizacji obecne w literaturze i filmie, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; - charakteryzuje współczesne relacje izraelsko-palestyńskie, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
9. Rywalizacja Stanów Zjednoczonych i ZSRS	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; - wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego; - wymienia przykładowe postanowienia aktu końcowego KBWE.	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; - przedstawia inne płaszczyzny, na których dochodziło do rywalizacji między Stanami Zjednoczonymi a ZSRS.	Uczeń: - przedstawia sytuację na Kubie na przełomie lat 50. i 60. XX w.; - przedstawia przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; - przedstawia przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego.	Uczeń: - przedstawia przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; - ocenia wpływ konfliktów międzynarodowych na pozycję Stanów Zjednoczonych i ZSRS.	Uczeń: przedstawia, w jaki sposób udział w wojnie w Wietnamie odcisnął się na społeczeństwie amerykańskim;

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
10. Integracja europejska	Uczeń: • pokazuje na mapie proces rozszerzania się Wspólnot Europejskich, a potem Unii Europejskiej; • wymienia przykładowe przyczyny współpracy pomiędzy państwami europejskimi; • wymienia ojców założycieli Unii Europejskiej.	Uczeń: • przedstawia etapy i obszary integracji europejskiej; • wymienia organy Unii Europejskiej i ich przykładowe kompetencje.	Uczeń: • wymienia przyczyny współpracy i integracji pomiędzy państwami europejskimi; • wyjaśnia, co wpłynęło na pojawienie się idei integracji europejskiej.	Uczeń: • ocenia korzyści, jakie wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej; • ocenia zagrożenia, jakie może nieść za sobą funkcjonowanie Unii Europejskiej.	Uczeń: • wyjaśnia, czym się różnią i jakie mogą być konsekwencje różnych koncepcji jednoczenia Europy.
11. Przemiany społeczne i kulturowe w 2. połowie XX w.	Uczeń: • wymienia zmiany demograficzne i społeczne w 2. połowie XX w.; • charakteryzuje kulturę masową 2. połowy XX w.	Uczeń: • przedstawia nurty w muzyce, literaturze i filmie w 2. połowie XX w.; • przedstawia zmiany w sztukach plastycznych w 2. połowie XX w.	Uczeń: • przedstawia konsekwencje przemian demograficznych i społecznych w 2. połowie XX w.; • przedstawia zmiany w pozycji kobiety w społeczeństwie w 2. połowie XX w.	Uczeń: • przedstawia nurty filozoficzne w 2. połowie XX w.; • wyjaśnia wpływ soboru watykańskiego II i pontyfikatu Jana Pawła II na przemiany w Kościele katolickim.	Uczeń: • wymienia przykładowe filmy i dzieła literackie, które, jego zdaniem, najlepiej przedstawiają zmiany zachodzące w społeczeństwie w XX w. i uzasadnia swój wybór.
III. Polska pod władzą komunistów 1945–1989					
12. Powojenna Polska	Uczeń: • pokazuje na mapie zmiany w przebiegu granicy polskiej po II wojnie światowej;	Uczeń: • przedstawia sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po II wojnie światowej;	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny zmian w przebiegu granicy polskiej po II wojnie światowej;	Uczeń: • przedstawia sytuację społeczną na ziemiach polskich po II wojnie światowej;	Uczeń: • przedstawia zmiany gospodarczo-społeczne, które zaszły po II wojnie światowej w jego regionie.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie kierunki migracji ludności na ziemiach polskich i do Polski.	• wymienia ośrodki emigracji polskiej po II wojnie światowej.	• wyjaśnia przyczyny migracji ludności na ziemiach polskich i do Polski.	• przedstawia sytuację Polaków i władz polskich na emigracji i w ZSRS.	
13. Tworzenie podstaw władzy komunistycznej w Polsce	Uczeń: • przedstawia wyniki referendum z 1946 r. i wyborów do Sejmu Ustawodawczego z 1947 r.; • wymienia założenia reformy rolnej z 1944 r.; • wyjaśnia pojęcia: proces szesnastu, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej • wymienia przykładowe organizacje polskiego podziemia niepodległościowego i ich dowódców; • wymienia cele Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość.”	Uczeń: • przedstawia okoliczności procesu szesnastu i powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej; • wyjaśnia, na czym polegała gospodarka centralnie planowana; • przedstawia założenia planu trzyletniego; • przedstawia metody walki komunistów z oddziałami podziemia niepodległościowego; • wyjaśnia, z czym wiązały nadzieję na zmianę sytuacji w Polsce organizacje powstałe po rozwiązaniu Armii Krajowej.	Uczeń: • przedstawia represje stosowane wobec ludności polskiej przez bezpiekę; • wyjaśnia, jakie były cele zmian gospodarczych wprowadzanych przez komunistów; • przedstawia motywy, którymi kierowali się żołnierze kontynuujący walkę zbrojną po zakończeniu II wojny światowej; • wymienia różne nurty ideowe wśród organizacji niepodległościowych.	Uczeń: • wyjaśnia, w jaki sposób komuniści umacniali swoją władzę w Polsce; • ocenia skuteczność i efektywność polityki gospodarczej władz komunistycznych w Polsce; • przedstawia bilans działalności polskiego podziemia niepodległościowego; • wyjaśnia genezę określenia żołnierze wyklęci / żołnierze niezłomni.	Uczeń: • wyjaśnia polityczne взгляды lokalizacji Nowej Huty pod Krakowem; • wymienia inne przykłady inwestycji przemysłowych, które miały odegrać podobną rolę, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • przedstawia działalność oddziału poakowskiego dowodzonego przez Antoniego Hedę „Szarego” lub innego oddziału podziemia niepodległościowego nieopisanego w podręczniku.
14. Stalinizm w Polsce	Uczeń: • przedstawia represje aparatu bezpieczeństwa wobec społeczeństwa	Uczeń: • wymienia najważniejsze postanowienia konstytucji PRL;	Uczeń: • charakteryzuje metody indoktrynacji i propagandy stosowane	Uczeń: • przedstawia rolę wojska w umacnianiu	Uczeń: • wskazuje elementy polityki wewnętrznej komunistów

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	polskiego w okresie stalinizmu; - wymienia przykładowe środki propagandowe stosowane przez komunistów; - wymienia przykładowe postanowienia konstytucji PRL.	charakteryzuje politykę gospodarczą komunistów w pierwszej połowie lat 50. XX w.	przez władze komunistyczne; - charakteryzuje politykę władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego; - przedstawia rolę aparatu partyjnego i aparatu bezpieczeństwa w umacnianiu władzy komunistycznej.	władzy komunistycznej; - ocenia, skutki polityki gospodarczej pierwszej połowy lat 50. XX w.; - wyjaśnia, co wpływało na różny stosunek społeczeństwa polskiego do władz komunistycznych w Polsce.	polskich wzorowane na ZSRS; wskazuje różnice między sytuacją w Polsce a w krajach Bloku Wschodniego.
15. Postalinowska odwilż	Uczeń: - wyjaśnia, kto to byli puławianie i natolińczycy; - wymienia przykładowe przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca	Uczeń: - wymienia zmiany w polityce władz komunistycznych po śmierci Józefa Stalina; - przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Władysława Gomułkę.	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polegała walka o władzę w łonie PZPR po śmierci Bolesława Bieruta; - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki poznańskiego Czerwca.	Uczeń: - ocenia, w której dziedzinie zmiany wprowadzane po śmierci Józefa Stalina były najbardziej widoczne; - ocenia politykę Władysława Gomułki w kontekście przemian w Polsce po śmierci Józefa Stalina.	Uczeń: ocenia rolę wyborów do sejmu w 1957 r. w kontekście przemian politycznych w 2. połowie lat 50. XX w., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
16. Polska w czasach Władysława Gomułki	Uczeń: przedstawia obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego;	Uczeń: charakteryzuje sytuację gospodarczą w okresie rządów Władysława Gomułki;	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego zorganizowano dwa odrębne obchody rocznicy wydarzenia	Uczeń: przedstawia wpływ rywalizacji wewnątrz PZPR w latach 60. XX w. na wydarzenia Marca 1968 r.;	Uczeń: wyjaśnia, co to było poselskie koło „Znak”, i przedstawia jego działalność, korzystając ze

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Marca 1968 r.	charakteryzuje stosunek władz komunistycznych do Kościoła katolickiego na przełomie lat 50. i 60. XX w.	- związanego z początkiem Polski; - przedstawia rywalizację wewnątrz PZPR w latach 60. XX w.; - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Marca 1968 r.	- ocenia znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r.; - ocenia, w jakim stopniu Władysław Gomułka spełnił nadzieje Polaków związane z objęciem przez niego władzy.	źródeł pozapodręcznikowych.
17. PRL w okresie rządów Edwarda Gierka	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r.; - wymienia przykładowe organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w. (KOR, ROPCiO, WZZ); - wymienia przykłady działań środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w.	Uczeń: - wymienia cele polityki gospodarczej ekipy Edwarda Gierka i podaje przykłady jej realizacji; - wymienia zmiany wprowadzone do konstytucji w 1976 r.; - przedstawia cele działań organizacji opozycyjnych w Polsce w latach 70. XX w.; - wyjaśnia, jakie znaczenie miał wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża.	Uczeń: - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; - przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r.; - charakteryzuje politykę gospodarczą ekipy Gierka; - wymienia organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w.; - przedstawia cele działań tych organizacji; - charakteryzuje działalność środowisk opozycyjnych w Polsce	Uczeń: - ocenia politykę gospodarczą ekipy Gierka; - charakteryzuje przemiany ustrojowo-administracyjne z okresu rządów Edwarda Gierka; - wyjaśnia, jakie sukcesy Polaków i dlaczego wykorzystywała propaganda lat 70. XX w.; - wyjaśnia, który nurt działalności opozycyjnej władze PRL zwalczały najbardziej i dlaczego;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego fiat 126p stał się symbolem epoki Edwarda Gierka; - porównuje formułę wystąpień społecznych z lat 1970 i 1976 ze strajkami z 1980 r.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
			w 2. połowie lat 70. XX w.	wyjaśnia, jakie znaczenie miała pierwsza pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski.	
18. Narodziny Solidarności i czas stanu wojennego	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny i skutki strajków z 1980 r. - wymienia przykładowe ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; - podaje przykłady represji wobec działaczy opozycji i osób ją wspierających w trakcie i po zakończeniu stanu wojennego.	Uczeń: - przedstawia działalność NSZZ „Solidarność”. - przedstawia relacje między władzami PRL a NSZZ „Solidarność”; - przedstawia reakcję działaczy „Solidarności” na wprowadzenie stanu wojennego.	Uczeń: - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki strajków z 1980 r. - wymienia ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; - przedstawia reakcję państw zachodnich na wprowadzenie w Polsce stanu wojennego; - charakteryzuje rolę Kościoła w trakcie stanu wojennego.	Uczeń: - przedstawia struktury NSZZ „Solidarność”. - ocenia, jak ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego, wpłynęły na życie codzienne obywateli; - ocenia legalność i zasadność wprowadzenia stanu wojennego.	Uczeń: przedstawia ocenę stanu wojennego w literaturze polskiej i filmie polskim, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
IV. Polska i świat na przełomie XX i XXI w.					
19. Kryzys w ZSRS	Uczeń: wymienia reformy przeprowadzone w ZSRS przez Michaiła Gorbaczowa;	Uczeń: wymienia trudności gospodarcze ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.;	Uczeń: charakteryzuje gospodarkę ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.;	Uczeń: charakteryzuje konflikty narodowościowe w ZSRS;	Uczeń: przedstawia podłoże i konsekwencje konfliktów etnicznych w ZSRS w 2. połowie lat 80. i w latach 90. XX w.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wyjaśnia terminy: pierestrojka i głośność.	- wymienia przyczyny kryzysu wewnętrznego w ZSRS; - wymienia przyczyny i skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie.	charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną Michaiła Gorbaczowa.	wyjaśnia przyczyny i ocenia skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie.	
20. Upadek PRL	Uczeń: - wymienia problemy gospodarcze Polski w latach 80. XX w.; - wymienia zmiany ustrojowe, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu.	Uczeń: - przedstawia relacje między władzą a opozycją po stanie wojennym; - wymienia zmiany, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu; - wymienia kolejne zmiany ustrojowe z lat 1989–1990.	Uczeń: - charakteryzuje sytuację gospodarczą w Polsce w latach 80. XX w.; - charakteryzuje obrady Okrągłego Stołu.	Uczeń: - wyjaśnia, co wpływało na zmianę stosunku władzy do opozycji; - ocenia realizację ustaleń Okrągłego Stołu.	Uczeń: wyjaśnia, genezę i znaczenie pojęć: wybory kontraktowe i sejm kontraktowy.
21. Jesień Narodów i rozpad ZSRS	Uczeń: - pokazuje na mapie państwa, które powstały po 1989 r.; - wymienia przyczyny i etapy rozpadu ZSRS; - charakteryzuje przemiany z lat 1989–1990 w Czechosłowacji.	Uczeń: - charakteryzuje przemiany z lat 1989–1990 w NRD i Rumunii; - wymienia przyczyny i skutki wojen czeczeńskich; - wymienia przyczyny i etapy rozpadu Jugosławii.	Uczeń: - charakteryzuje sytuację w krajach bloku wschodniego w latach 70. i 80. XX w.; - porównuje przemiany z lat 1989–1990 w Czechosłowacji, NRD i Rumunii.	Uczeń: - przedstawia proces rozpadu ZSRS; - przedstawia proces rozpadu Jugosławii; - wyjaśnia konsekwencje rozpadu ZSRS i Jugosławii.	Uczeń: przedstawia proces upadku komunizmu na Węgrzech lub w Bułgarii, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		•			
22. III Rzeczpospolita. Polska w integrującym się świecie	Uczeń: - wymienia przykładowe partie polityczne powstałe w Polsce po 1989 r.; - wymienia zasady konstytucji z 1997 r.; - wymienia problemy III Rzeczypospolitej; - pokazuje na mapie sąsiadów III RP w XXI w.; - wymienia organizacje, których członkiem stała się Polska na przełomie XX i XXI w.; - wymienia konsekwencje przemian gospodarczych przeprowadzonych w Polsce w latach 90. XX w.	Uczeń: - charakteryzuje sytuację w Polsce na początku lat 90. XX w.; - charakteryzuje przemiany składu polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w.; - wymienia problemy gospodarki polskiej w latach 90. XX w.; - wymienia kierunki polskiej polityki zagranicznej na przełomie XX i XXI w.; - wymienia porażki i sukcesy polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.	Uczeń: - charakteryzuje scenę polityczną w Polsce na początku lat 90. XX w.; - wyjaśnia, co wpływało na skład polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w.; - przedstawia problemy III Rzeczypospolitej; - charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w latach 90. XX w.; - przedstawia proces wejścia Polski do NATO; - przedstawia proces integracji Polski z Unią Europejską.	Uczeń: - przedstawia bilans przemian w Polsce po 1989 r.; - ocenia proces lustracji i dekomunizacji przeprowadzany w Polsce po 1989 r.; - przedstawia bilans przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; - ocenia konsekwencje przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; - charakteryzuje polską politykę zagraniczną po 1989 r.	Uczeń: - przedstawia zmiany gospodarko-społeczne, które zaszły po 1989 r. w jego regionie; - wyjaśnia, dlaczego w 1990 r. doszło do podpisania układu granicznego z RFN, mimo że RFN uznała polską granicę zachodnią w 1970 r., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.

AUTORZY: Agnieszka Żuberek